

SIKKERHETS DATABLAD

Suma Maskinoppvask L46

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2015/830 av 28 mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 06.09.2010

Revisjonsdato 25.08.2017

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Suma Maskinoppvask L46

Artikkelnr. L-2506, L-2566, L-7503, L-7505

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Funksjon Beskrivelse: Flytende maskinoppvaskmiddel. Kun til bruk med automatisk dosering.

Produktgruppe AISE-P202 - Maskinoppvaskmidler og tørremidler. Automatisk prosess

Kjemikaliets bruksområde Oppvask i maskin.

Bruk det frarådes mot Det frarådes mot annen bruk enn for områder som er nevnt over.

Kjemikalie kan brukes av forbrukere Nei

Bruk av kjemikalier, kommentarer AISE, International Association for Soaps, Detergents and Maintenance Products. For å se hva AISE-kodene betyr ihht REACH system for bruksbeskrivelser (SU, PC, PROC, ERC, AC), se excel-filer hos www.aise.eu. Søk etter Institutional eller Industrial use mapping.

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet**Produsent**

Firmanavn Lilleborg

Besøksadresse Drammensveien 149

Postadresse Postboks 673 Skøyen, 0214 Oslo

Postnr. 0277

Poststed OSLO

Land NORGE

Telefon	815 36 000
E-post	kundeservice@lilleborg.no
Hjemmeside	http://www.lilleborg.no/
Org. nr.	911161230

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon	Telefon: 22 59 13 00 Beskrivelse: Giftinformasjonen
------------	--

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1A; H314 Eye Dam. 1; H318 Met. Corr. 1; H290
--	---

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Sammensetning på merkeetiketten	Natriumhydroksid 5 - 15 %
Varselord	Fare
Faresetninger	H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H290 Kan være etsende for metaller.
Sikkerhetssetninger	P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll / dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P310 Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege.
Vaskemidler	Innholdsdeklarasjonen på pakningen er oppgitt i henhold til Vaskemiddelforordningen.

2.3. Andre farer

Miljøeffekt	Utslipp ved normal bruk av produktet vil ikke medføre noen miljøfare. Store utslipp kan forårsake midlertidig skade på planter og vannlevende organismer. Dette skyldes produktets høye pH. På grunn av pakningen og bruken er store utslipp usannsynlige.
-------------	--

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2 EC-nr.: 215-185-5 Indeksnr.: 011-002-00-6 REACH reg. nr.: 01-2119457892-27	Skin Corr 1A;H314 Met. Corr. 1; H290	5 - 15 %	
MGDA (Metylglycindieddisyre, 3Na-salt)	CAS-nr.: 164462-16-2 EC-nr.: 423-270-5 REACH reg. nr.: 01-0000016977-53	Met. Corr. 1; H290	5 - 15 %	

Komponentkommentarer Merkepliktige komponenter er oppført i henhold til bestemmelsene i forskrift nr. 516. "Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)."

Full tekst for H- og EUH-setninger finnes i pkt 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Vis dette sikkerhetsdatablad til ev. tilstedeværende lege.
Innånding	Ved ubehag søk frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Tilsølte klær må fjernes straks. Skyll huden med mye vann. Kontakt lege ved tegn til sår eller vedvarende irritasjon.
Øyekontakt	Ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll straks grundig med mye vann, også under øyelokk. Skaff legehjelp øyeblikkelig / transport til sykehus. Fortsett skyllingen under transport til lege/sykehus.
Svelging	Gi 2-3 glass med vann eller melk om skadete er ved bevissthet. FREMKALL IKKE BREKNINGER. Umiddelbar transport til sykehus.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Informasjon til helsepersonell	Ved sprut i øyet er det viktig å sikre mest mulig effektiv øyeskylling evt ved inddrypping av lokalanestetikum.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyeskylleflaske
-----------------------------	-----------------

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slukkingsmidler

Egnede slukkingsmidler	Slukkingsmiddel velges mht. omgivende brann.
Uegnede slukkingsmidler	Ingen kjente.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Produktet er ikke brennbart. Hydrogengass som utvikles ved kontakt med
----------------------------	--

lettmetaller/aluminium, kan under spesielle forhold, sammen med luftens oksygen danne eksplosive blandinger.

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr

Dette produktet medfører ikke behov for ekstra verneutstyr.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell

Bruk egnet verneutstyr. Se pkt. 8.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Spyl ikke store mengder til overflatevann eller sanitær avløpssystem.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder for opprydding og rengjøring

Taes opp mekanisk og samles i egnet beholder. Kast som farlig avfall. Små mengder spyles bort med store mengder vann.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger

Se seksjon 1 for nødtelefon.
Se seksjon 8 for opplysninger om personlig verneutstyr.
Se seksjon 13 for mer informasjon om avfallsbehandling.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering

Unngå håndtering som medfører fare for sprut i øynene eller søl på hud. Benytt alltid anbefalt verneutstyr ved behandling som medfører fare for direkte kontakt med produktet.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring

Bør ikke fryses. Lagres tillukket og kjølig. Oppbevares i originalemballasjen.

Annen informasjon

Det er betalt vederlag for innsamling og gjenvinning av denne emballasjen. Det finnes en returavtale for containere.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Anbefalinger

Benyttes som maskinoppvaskmiddel.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Natriumhydroksid	CAS-nr.: 1310-73-2	8 timers grenseverdi: 2 mg/	Norm år: 2003

m³; T**DNEL / PNEC**

Oppsummering av risikostyringstiltak, mennesker

Om dette produktet inneholder komponenter med yrkeshygieniske grenseverdier, kan monitorering av person, arbeidsatmosfære eller biologiske parametre være nødvendig, for å bestemme effektiviteten på avtrekk eller andre vernetiltak, og/eller behovet for personlig åndedrettsvern. Det henvises til Europeisk Standard EN 689 vedr. metoder for vurdering av eksponering ved innånding av kjemikalier, og nasjonale, veiledende dokumenter for metoder for bestemmelse av farlige stoffer.

8.2. Eksponeringskontroll

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Øyespylingsmuligheter og nøddusj bør finnes på arbeidsplassen. Bruk angitt verneutstyr i situasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl og direkte kontakt med produktet.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Bruk vernebriller eller ansiktsskjerm i brukssituasjoner hvor det kan være fare for sprut/søl i øynene.

Håndvern

Håndvern

Bruk hansker av neopren,- nitril,- eller naturgummi om det er fare for søl på hendene.

Gjennomtrengningstid

Verdi: Gjennomtrengningstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider.

Hudvern

Annet hudvern enn håndvern

Bruk kjemikaliebestandig forkle (for eksempel i plast) og gummistøvler i situasjoner med fare for sprut.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Unngå dannelse av spraytåke. Benytt isåfall: Støvfiltermaske klasse P2 for faste partikler og spraytåke/aerosoler.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

Tilstandsform

Væske.

Farge

Lysegul.

Lukt

Ingen karakteristisk lukt.

pH

Status: I handelsvare

Verdi: ~ 14

Status: I løsning

Verdi: ~ 11,2

	Kommentarer: I en 1% løsning.
Relativ tetthet	Verdi: ~ 1,22 kg/dm ³
Løselighetsbeskrivelse	Fullstendig oppløselig i vann.
Viskositet	Verdi: ~ 5 mPas

9.2. Andre opplysninger

Fysikalske farer

Metallkorrosjon	Aluminium korroderes med utvikling av hydrogen.
Blandbarhet	Løselig i vann i alle forhold.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Stabil under normale langringsforhold.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under normale lagringsforhold.
------------	---------------------------------------

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Ingen farlige reaksjoner ved lagring og bruk under normale forhold.
-------------------------------	---

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Ingen spesifikke data.
-------------------------	------------------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Lettmetaller (f.eks aluminium).
----------------------------	---------------------------------

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Det dannes ikke farlige nedbrytningsprodukter ved normale lagrings- og bruksforhold.
-----------------------------	--

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Akutt giftighet	Type toksisitet: Akutt Testet effekt: LD50 Eksponeringsvei: Oral Verdi:
-----------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Generelt	Produktet er alkalisk og virker etsende.
----------	--

Innånding	Innånding av spraytåke vil gi irritasjoner i luftveier/lunger. Produktet inneholder ingen lettflyktige stoffer. Det er derfor ingen fare for innhalering av skadelige gasser.
Hudkontakt	Sterkt etsende.
Øyekontakt	Sprut av produkt eller oppløsninger i øyet kan føre til alvorlige øyeskader; i verste fall kan det medføre nedsatt synsevne eller tap av synet.
Svelging	Sterkt etsende på slimhinnene i munn, svelg og i mave-tarmsystemet. Kan gi alvorlig indre skade.
Allergi	Inneholder ikke stoffer kjent for å være allergifremkallende (allergener).
Kroniske effekter	Ingen kroniske effekter er kjent eller mistenkt ved forskriftsmessig bruk.
Arvestoffskader	Inneholder ikke stoffer kjent for å skade arvematerialet (mutagener).
Kreftfremkallende egenskaper, annen informasjon	Inneholder ikke stoffer kjent for å være kreftfremkallende (karsinogener).
Fosterskadelige egenskaper	Inneholder ingen stoffer kjent for å medføre fosterskade.
Reproduksjonsskader	Inneholder ikke kjente hormonhermere eller andre stoffer kjent for å gi reproduksjonsskader.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Komponent	Natriumhydroksid
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: > 100 mg/l Testvarighet: 96 timer Metode: LC50
Komponent	MGDA (Metylglycindieddisyre, 3Na-salt)
Akvatisk toksisitet, fisk	Verdi: > 200 mg/l Testvarighet: 96 timer Art: Brachydanio rerio Metode: LC50
Komponent	Natriumhydroksid
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: = 78 mg/l Testvarighet: 72 timer Art: Selenastrum capricornutum Metode: EC50
Komponent	MGDA (Metylglycindieddisyre, 3Na-salt)
Akvatisk toksisitet, alge	Verdi: > 200 mg/l Testvarighet: 72 timer Art: Scenedesmus subspicatus Metode: EC50
Komponent	Natriumhydroksid
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 100 mg/l Testvarighet: 48 timer Art: Crustaceans

	Metode: LC50
Komponent	MGDA (Metylglycindieddisyre, 3Na-salt)
Akvatisk toksisitet, krepsdyr	Verdi: > 200 mg/l Testvarighet: 48 timer Art: Daphnia magna Metode: EC50
Økotoksisitet	Punktutslipp av større mengder vil kunne gi midlertidig skade på planter og vannlevende organismer. På grunn av bruksmåten og pakningen, er det imidlertid usannsynlig med alvorlige utslipp.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Komponent	MGDA (Metylglycindieddisyre, 3Na-salt)
Biologisk nedbrytbarhet	Verdi: > 80% Metode: OECD Guideline 301 F, OECD Guideline 311 Kommentarer: Lett aerob og anaerob biologisk nedbrytbar Testperiode: 28 dager
Persistens og nedbrytbarhet, kommentarer	Produktet inneholder vesentlig uorganiske forbindelser og for denne type stoffer er ikke spørsmålet om nedbrytning relevant. De organiske komponentene er lett biologisk nedbrytbare.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringspotensial	Ingen av råstoffene i produktet er sannsynlig bioakkumulerbare.
---------------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Oppløses i vann.
-----------	------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PBT vurderingsresultat	Ingen kjente betydelige virkninger eller kritiske farer.
------------------------	--

12.6. Andre skadevirkninger

Miljøopplysninger, konklusjon	Økologiske skader er verken kjent eller forventet under normal bruk. Produktet er svanemerket.
-------------------------------	---

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Behandles etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Annen informasjon	EAL: 07 06 01 Avfall fra PBDB av rengjøringsmidler; vandige vaskevæsker og morluter Avfallstoffnr: 7132 Alkalisk uorganisk avfall.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1. FN-nummer

ADR/RID/ADN	1824
IMDG	1824
ICAO/IATA	1824

14.2. FN-forsendelsesnavn

Varenavn, Engelsk ADR/RID/ADN	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
ADR/RID/ADN	NATRIUMHYDROKSIDLØSNING
IMDG	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION
ICAO/IATA	SODIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Transportfareklasse(r)

ADR/RID/ADN	8
IMDG	8
ICAO/IATA	8

14.4. Emballasjegruppe

ADR/RID/ADN	II
IMDG	II
ICAO/IATA	II

14.5. Miljøfarer

ADR/RID/ADN	Ikke klassifisert som miljøfarlig iht. ADR/RID.
Kommentarer	Punktutslipp av større mengder kan, på grunn av lokal endring i pH, forårsake midlertidig skade på planter og vannlevende organismer.

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk**14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket**

Påkrevd skipstype	Ikke relevant.
Forurensningskategori	Ikke relevant.

ADR/RID Annen informasjon

Tunnelbegrensningskode	E
Farenr.	80

IMDG Annen informasjon

EmS	F-A, S-B
-----	----------

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

EU-direktiv	Commission Recommendation for the labelling of detergents and cleaning products (648/2004/ECC) med tillegg III og VII fra 20.06.2006
Vaskemidler	Innholdsdeklarasjonen på pakningen er oppgitt i henhold til Vaskemiddelforordningen.
Lover og forskrifter	Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH). Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP). Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (Arbeids- og sosialdepartementet). Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter. Vedlegg VI: Vaskemiddelforordningen. Transportmerkingen er utført i henhold til bestemmelsene i ADR/RID/IMDG.
Kommentarer	Informasjon fra råvareleverandører.
Deklarasjonsnr.	21758

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført	Ja
Kjemikaliesikkerhetsvurdering	Tiltak/anbefalinger gitt under de ulike avsnittene er basert på vurderinger og implementeringer av informasjon i mottatte eksponeringsscenarioer (ES).

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette Sikkerhetsdatabladet er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revisjon. De gitte opplysningene er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, avhending og utslipp; de må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Tilmeldt Giftinformasjonen, tlf.: 22 59 13 00. (Døgnet rundt).
Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).	H290 Kan være etsende for metaller. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H318 Gir alvorlig øyeskade.
Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Skin Corr. 1A; H314 Eye Dam. 1; H318 Met. Corr. 1; H290
Ytterligere informasjon	Se brukerinformatjon.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Endringer i punkt 1, 2, 15, 16
Kvalitetssikring av informasjonen	Kvalitetssikret av JA.
Versjon	7